

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/32/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820200944
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubincová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6820200944.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD., členov senátu JUDr. Mariána Blahu a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému I. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, XXX XX O. o zaplatenie 399,20 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti I., III. a IV. výrokovej vete rozhodnutia Okresného súdu Revúca č. k. 5Csp/35/2020-159 zo dňa 11. mája 2021, takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Revúca č. k. 5Csp/35/2020-159 zo dňa 11. mája 2021 **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanému **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že zmluvná podmienka uvedená v čl. 1 písm. d/ Zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o. a žalovaným dňa 08.08.2016, podľa ktorej porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty, zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50 Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t. j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšími úkonmi s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka je neprijateľná.

2. Druhou výrovkovou vetou okresný súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 263,40 Eur spolu s úrokom z omeškania výške 5,00 % ročne zo sumy 13,90 Eur od 11.09.2017 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 13,90 Eur od 11.10.2017 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 13,90 Eur od 11.11.2017 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 17,90 Eur od 11.12.2017 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.01.2018 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.02.2018 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.03.2018 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.04.2018 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.05.2018 do zaplatenia; 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.06.2018 do zaplatenia a 5,00 % ročne zo sumy 185,80 Eur od 11.08.2018 do zaplatenia.

3. Treťou výrovkovou vetou žalobu vo zvyšnej časti zamietol a štvrtou výrovkovou vetou priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 32 %.

4. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobou doručanou okresnému súdu dňa 19.06.2020 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 399,20 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 13,90 Eur od 11.09.2017 do zaplatenia, 5,00 % ročne zo sumy 13,90 Eur od 11.10.2017

do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 13,90 Eur od 11.11.2017 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 17,90 Eur od 11.12.2017 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.01.2018 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.02.2018 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.03.2018 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.04.2018 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.05.2018 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 3,- Eur od 11.06.2018 do zaplataenia, 5,00 % ročne zo sumy 321,60 Eur od 11.08.2018 do zaplataenia titulom neuhradenej ceny za služby satelitnej televízie, ktoré žalovanému poskytoval právny predchodca žalobcu, za nájom zariadení a zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení. Žalobca uviedol, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 uzatvorenej medzi postupcom DIGI SLOVAKIA, s.r.o. a žalobcom ako postupníkom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s. r. o. a žalovaný uzavreli dňa 08.08.2016 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30874803. Predmetom Zmluvy bol záväzok postupcu, žalovanému zriadiť a poskytovať službu satelitnej televízie vrátane inštalácie, v súlade s podmienkami uvedenými v zmluve a príslušných osobitných podmienkach a záväzok žalovaného riadne a včas platiť cenu za zariadenie a poskytovanie služieb podľa zvoleného programu. Postupca v súlade so Zmluvou poskytoval žalovanému aj ďalšie služby spočívajúce v nájme koncového zariadenia (prvé a druhé HD STB), výpožičke diaľkového ovládača (1 ks), konzoly (1 ks), satelitnej antény (1 ks), zdrojového kábla a adaptéra (1 ks) a Scart kábla (1 ks), ktoré žalovaný prebral pri podpise Zmluvy, ako aj inštalácii a aktivácii Koncového zariadenia a výpožičke Prvej Smart Karty a Druhej Smart Karty. Za poskytnuté služby vystavil postupca žalovanému nasledovné faktúry: Faktúru č. 1708138490 na sumu 13,90 Eur so splatnosťou 10.09.2017, fa. č. 1709138147 na sumu 13,90 Eur so splatnosťou 10.10.2017, fa. č. 1710144076 na sumu 13,90 Eur so splatnosťou 10.11.2017, fa. č. 1711137211 na sumu 17,90 Eur so splatnosťou 10.12.2017, fa. č. 1712132626 na sumu 3,- Eur so splatnosťou 10.01.2018, fa. č. 1801139067 na sumu 3,- Eur so splatnosťou 10.02.2018, fa. č. 1802132698 na sumu 3,- Eur so splatnosťou 10.03.2018, fa. č. 1803129210 na sumu 3,- Eur so splatnosťou 10.04.2018, fa. č. 1804140429 na sumu 3,- Eur so splatnosťou 10.05.2018, fa. č. 1805132556 na sumu 3,- Eur so splatnosťou 10.06.2018, fa. č. 1807131557 na sumu 321,60 Eur so splatnosťou 10.08.2018.

5. Žalobca ďalej uviedol, že v rámci faktúry č. 1807131557 si spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s. r. o. uplatnila okrem iného aj pokutu za nevrátenie zariadení špecifikovaných v Zmluve, z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného vrátiť po skončení zmluvy predmetné technické zariadenia. Pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie podľa žalobcu predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenú postupcovi v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na zľavy, ktoré spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. poskytla žalovanému na základe tejto Zmluvy. Pokuta zahŕňa jednak náklady spoločnosti na obstaranie zariadenia spolu s príslušenstvom a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by nevznikli, ak by si žalovaný splnil svoju povinnosť vrátiť postupcovi jeho zariadenia, ktoré mal žalovaný k dispozícii len na dobu trvania Zmluvy za účelom čerpania služieb. Účelom poplatku je okrem náhrady nákladov postupcu tiež snaha predísť situáciám, ktoré sa vo všeobecnosti bez uplatňovania sankcií za nevrátenie zapožičaných zariadení vyskytujú, a to situáciám, kedy užívatelia prevezmú od postupcu zariadenia (niekedy aj desiatky kusov) a následne ich predávajú a tým sa neoprávnene obohacujú. Postupca/žalobca si pokutu uplatňuje ako kompenzáciu škody (alternatívne náhradu škody) z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného, spočívajúcej v nevrátení zariadení. Vzhľadom na to, že žalovaný vyššie uvedené faktúry za poskytnuté služby postupcovi neuhradil riadne a včas, spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. listom zo dňa 15.06.2018 odstúpila od Zmluvy v súlade s ust. § 44 ods. 11 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, ako aj v súlade s ustanoveniami všeobecných podmienok pre poskytovanie verejných služieb. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky predstavovala sumu 399,20 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 399,20 Eur a príslušenstva vo výške 0 Eur.

6. Okresný súd uviedol, že výzvou zo dňa 28.10.2020 vyzval žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení a to uvedenie, na akom základe si uplatňuje nárok na zaplataenie aktivačného poplatku vo výške 26,50 Eur, aktivačného poplatku za STB vo výške 3,30 Eur, doplatku Extra HBO vo výške 6,- Eur, ktoré boli žalovanému vyfakturované vo fa. č. 1807131557 zo dňa 23.07.2018, splatnej 10.08.2018 a aká bola cena zariadení, za ktoré si žalobca uplatňuje zmluvnú pokutu (koncové zariadenie STB, smart karta, zdrojový kábel, diaľkový ovládač a scart kábel). Na uvedenú výzvu žalobca nereagoval.

7. Následne dňa 01.02.2021 okresný súd právnenému zástupcovi žalobcu písomne uviedol predbežné právne posúdenie veci (keďže sa jednalo o vec, pri ktorej prichádzalo do úvahy rozhodnutie veci bez potreby nariadenia pojednávania, s tým, že mu umožnil sa k nemu vyjadriť v súdom stanovenej lehote).

Súd uviedol, že má predbežne za to, že zmluvná pokuta (resp. dohoda o zmluvnej pokute) na str. 4 písm. d ods. 2 zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 24.08.2017 je neurčitá a pre priemerného spotrebiteľa nedostatočne zrozumiteľná, nakoľko v nej nie je presne vymedzené, ktoré zľavy a v akej výške, ktoré v zmysle uvedeného ustanovenia majú tvoriť súčasť zmluvnej pokuty (ods. ii), sa majú do výšky zmluvnej pokuty započítať. Súd uviedol, že má predbežne za to, že zmluvná pokuta (resp. dohoda o zmluvnej pokute) na str. 4 písm. d ods. 2 zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa 24.08.2017 je neurčitá a pre priemerného spotrebiteľa nedostatočne zrozumiteľná, nakoľko v nej nie je presne vymedzené, ktoré zľavy a v akej výške, ktoré v zmysle uvedeného ustanovenia majú tvoriť súčasť zmluvnej pokuty (ods. ii), sa majú do výšky zmluvnej pokuty započítať. Okresný súd uviedol, že má predbežne za to, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve na strane 4 písm. d/ druhý odsek zmluvy "ZMLUVNÁ POKUTA", v ktorej sa Podnik a Účastník dohodli, "...že porušením záväzku viazanosti vznikne Podniku voči Účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. ... Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet (i) sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení Zmluvy a (ii) zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za Služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými Službami spojené podľa tejto Zmluvy a štandardnými cenami za tie isté Služby, resp. úkony podľa aktuálneho Cenníka", keby bola dojednaná dostatočne určito, teda by bolo dostatočne špecifikované aké zľavy a v akej výške sa zo zmluvnej pokuty započítavajú, by bola neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 3 písm. k/ Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Takto dojednaná zmluvná pokuta spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahu právneho predchodcu žalobcu (teraz žalobcu) a žalovaného, pretože nijakým spôsobom nerozlišuje, kedy dôjde k ukončeniu zmluvného vzťahu medzi účastníkmi zmluvy a v nezmenenej výške je aplikovateľná vo vzťahu k spotrebiteľovi bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvného vzťahu. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti. Neprijateľnosť takejto zmluvnej pokuty, alebo zmluvnej pokuty obdobnej povahy, bola vyslovená súdmi opakovaně (viď napr. rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 30.08.2010, sp. zn. 10 C/137/2010, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 20.09.2011, sp. zn. 6Co/ 113/2010 Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 10C/358/2012 zo dňa 17.10.2013, zo dňa 26.09.2012, č. k. 3C/134/2012 - 34, rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 20.9.2011, sp. zn. 6Co/113/2010, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/112/2010 zo dňa 16.8.2010, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 24.02.2014, sp. zn. 16Co/8/2014, rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 23Co/665/2014 zo dňa 27.07.2015).

8. Okresný súd uviedol, že žalobca sa k výzve súdu na doplnenie skutkových tvrdení a predbežnému právnemu posúdeniu veci vyjadril dňa 18.02.2021 a uviedol, že podľa jeho názoru sú v tomto štádiu konania skutkové tvrdenia žalobcu nesporné. Nie je namietaná ani výška, ani právny titul zo strany žalovaného. Nesporné skutkové tvrdenia si podľa odbornej literatúry ako aj súdnej praxe súd osvojí a vychádza z nich pri meritórnom rozhodovaní. Nesporné skutkové tvrdenia sa v konaní nedokazujú. Ohľadom vykonávania dôkazov pri nesporných skutkových tvrdeniach poukázal, na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22.10.2020 sp. zn. 11CoCsp/45/2020 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.10.2020, sp. zn. 11Co 349/2019. K predbežnému právnemu posúdeniu súdu ohľadom posúdenia dohody o zmluvnej pokute za porušenie záväzku viazanosti za neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve uviedol, že rozhodovacia prax v otázke zmluvnej pokuty nie je jednotná a poukázal na rozhodnutia Krajských súdov, ktoré zmluvnú pokutu obdobnej povahy ako neprijateľnú neposúdili.

9. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným platnú zmluvu o poskytovaní verejných č. 30874802, v zmysle ktorej mal právny predchodca žalobcu povinnosť poskytovať žalovanému služby satelitnej televízie podľa zvolených programov a programov poskytovaných v rámci Kampane JAR 2016 a žalovaný mal povinnosť právnemu predchodcovi žalobcu za tieto uhrádzať cenu. V rámci tejto zmluvy právny predchodca žalobcu zároveň uzatvoril so žalovaným v čl.1 písm. e/ zmluvy nájomnú zmluvu, na základe ktorej žalovanému prenajal 2 ks koncových zariadení HD STB za cenu (nájom) vyplývajúcu z Cenníka, ktorý v zmysle čl. 4 zmluvy tvorí jej neoddeliteľnú súčasť. Podľa aktuálneho cenníka (účinného od 15.09.2017) bola cena mesačného nájmu za prvé a druhé prenajaté koncové zariadenie á 1,50 Eur.

Právny predchodca žalobcu si svoju povinnosť odovzdať žalovanému do užívania 2 ks zariadení HD STB príslušenstvom špecifikovaným v zmluve a 2 ks smart kariet a povinnosť poskytovať mu dohodnuté služby satelitnej televízie splnil, za čo mu faktúrami č. 1708138490 splatnou 10.09.2017 na sumu 13,90 Eur, fa. č. 1709138147 splatnou 10.10.2017 na sumu 13,90 Eur, fa. č. 1710144076 splatnou 10.11.2017 na sumu 13,90 Eur, fa. č. 1711137211 splatnou 10.12.2017 na sumu 17,90 Eur, fa. č. 1712132626 splatnou 10.01.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1801139067 splatnou 10.02.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1802132698 splatnou 10.03.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1803129210 splatnou 10.04.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1804140429 splatnou 10.05.2018 na sumu 3,- Eur a fa. č. 1805132556 splatnou 10.06.2018 na sumu 3,- Eur vyfakturoval ich cenu za poskytovanie služieb a nájom zariadení. Žalovaný si však svoju povinnosť zaplatiť za cenu služieb a nájom zariadení nesplnil, preto mu okresný súd túto povinnosť uložil.

10. Okresný súd považoval za dôvodný aj nárok žalobcu na zmluvné pokuty, ktoré si žalobca uplatnil za nevrátenie zariadení, ktoré jeho právny predchodca poskytol žalovanému do nájmu alebo výpožičky, aby mohla prijímať služby verejnej komunikácie. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že právny predchodca žalobcu žalovanému prenajal dve zariadenia HD STB s príslušenstvom (zdrojový kábel, scart kábel, diaľkový ovládač) a do výpožičky mu dal dve smart karty. V čl. 1 písm. e/ a f/ zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že v prípade zániku zmluvy zaniká aj nájomná zmluva a zmluva o výpožičke a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom najneskôr do 15 dní odo dňa zániku zmluvy. V prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku, ak nie je v zmluve uvedené inak. V čl. 2 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že za stratu, nevrátenie alebo poškodenie zariadení, ktoré boli účastníkovi poskytnuté, je účastník povinný zaplatiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 50,- Eur za každé koncové zariadenie HD STB alebo CA modul, 19,90 Eur za každú smart kartu, 10,- Eur za každý zdrojový kábel, resp. adaptér, 10,- Eur za každý diaľkový ovládač a 3,- Eur za každý smart kábel. Dohodu o zmluvnej pokute za nevrátenie zariadení okresný súd podrobil kontrole, či nepredstavuje neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, avšak nezistil žiadny dôvod, ktorý by mal spôsobiť jej neprijateľnosť. Žalovaný podľa zmluvy prijal od právneho predchodcu žalobcu zariadenia, ktoré mu mali umožniť prijímať poskytované verejné služby. Pritom mu nič nebránilo zabezpečiť si za týmto účelom vlastné zariadenia. Využil však ponuku právneho predchodcu žalobcu, ktorý ponúkal aj zariadenia aj služby, výhodou čoho pre žalovaného bolo zjednodušenie procesu získania satelitnej služby. Žalovaný si v súlade s nájomnou zmluvou a zmluvou o výpožičke, ktorú uzavrel v rámci zmluvy o poskytovaní verejných služieb musel byť vedomý, že sa nestáva vlastníkom poskytnutých zariadení, ako aj toho, že v prípade zániku zmluvy je povinný zariadenia právneho predchodcu žalobcu vrátiť. Zabezpečenie splnenia takejto povinnosti žalovaného zmluvnou pokutou nepredstavuje neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, pretože nespôsobuje neprimeranú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Výška zmluvných pokút pri jednotlivých zariadeniach nebola neprimerane vysoká a zodpovedá nadobúdacej cene poskytovaných zariadení. Pritom súd podotýka, že výška zmluvnej pokuty nemusí byť presne rovnaká ako je výška alebo hodnota zabezpečovanej povinnosti, ale môže byť aj vyššia, čo zodpovedá najmä preventívnej a sankčnej funkcii zmluvnej pokuty.

11. Okresný súd uviedol, že z nesporného tvrdenia žalobcu a vykonaného dokazovania vyplynulo, že zmluva o poskytovaní verejných služieb zanikla odstúpením zo strany právneho predchodcu žalobcu. Hoci z vykonaného dokazovania nevyplývalo, kedy presne bolo odstúpenie od zmluvy žalovanému doručené, samotnú skutočnosť, že k tomu došlo, žalovaný nerozporoval. Nenamietal ani, že v čase vystavenia faktúry č. 1807131557, ktorou žalobca žalovanému vyúčtoval zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadení, teda dňa 23.07.2018, už bolo uplatnenie tohto jeho nároku zo strany právneho predchodcu žalobcu dôvodné, čo znamená, že v čase vystavenia faktúry už musela uplynúť 15 dňová lehota, v ktorej bol žalovaný povinný zariadenia podľa zmluvy vrátiť. Povinnosť vrátiť zariadenia v lehote 15 dní od zániku zmluvy navyše bola žalovanému zo strany právneho predchodcu žalobcu pripomenutá v odstúpení od zmluvy. Zmluvné pokuty za nevrátenie zariadení právny predchodca žalobcu žalovanému vyúčtoval vo fa. č. 1807131557 ako pokutu za stranu nevrátenie, poškodenie scart alebo HDMI kábla 2x vo výške á 3,- Eur - 6,- Eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača 2x vo výške á 10,- Eur - 20,- Eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia 2x vo výške á 50,- Eur - 100,- Eur, pokutu za nevrátenie smart karty 2x vo výške á 19,90 Eur - 39,80 Eur, pokutu za nevrátenie zdrojového kábla 2x vo výške á 10 Eur - 20,- Eur, spolu 185,80 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že si žalovaný svoju povinnosť vrátiť prenajaté a vypožičané zariadenia nesplnil, vznikla mu povinnosť zaplatiť zmluvné pokuty v dohodnutej výške, tak ako si ich žalobca správne uplatnil.

12. K zamietnutiu žaloby v časti uplatneného nároku na zmluvnú pokutu okresný súd uviedol, že dohoda o zmluvnej pokute je platná, ak je uzavretá v písomnej forme, ktorú predpokladá zákon (§ 544 ods.2 OZ), je v nej dostatočne určito vymedzené, splnenie ktorej zmluvnej povinnosti je ňou zabezpečené, ako aj je dostatočne určená výška zmluvnej pokuty alebo spôsob jej určenia. V prípade, že v dohode o zmluvnej pokute nie je uvedená jej presná výška, musí byť jednoznačne vymedzený spôsob, akým bude táto určená. Pokiaľ súd v predbežnom právnom posúdení uviedol, že dohodu o zmluvnej pokute považuje za neplatnú v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka pre jej neurčitosť, pretože v nej nie je presne vymedzené, ktoré zľavy a v akej výške sa do výšky zmluvnej pokuty majú započítať, po podrobnejšom preskúmaní zmluvy o poskytovaní verejných služieb došlo k zmene tohto právneho posúdenia. Z čl. 1 písm. g/ zmluvy bolo okresnému súdu zrejmé, že v rámci Kampane JAR 2016- SATELIT Štandard boli žalovanému poskytnuté nasledujúce zľavy a to 100 % zľava zo základnej inštalácie technikom vo výške 50,- Eur, 100% zľava z aktivačného poplatku vo výške 26,50 Eur, 2/ Extra balíky SATELIT Extra ŠPORT HD a SATELIT EXTRA HBO na obdobie 1 mesiaca tak, že poplatok za poskytovanie uvedených Extra balíkov je zahrnutý v poplatku za poskytovania dohodnutej služby, 3/ službu mobilnej televízie DIGI GO na obdobie 1 mesiaca tak, že poplatok za poskytovanie uvedenej služby mobilnej televízie je zahrnutý v poplatku za poskytovanie dohodnutej služby. Všetky zľavy poskytnuté žalovanému boli úplne a dostatočne presne špecifikované, Preto spôsob určenia zmluvnej pokuty stanovený v čl. 1 písm. d/ v spojení s presným vymedzením zliav poskytnutých žalovanej v čl.1 písm. g/ zmluvy okresný súd považoval za dostatočne určitý a zrozumiteľný. Skutočnosť, že výška jednotlivých zliav nebola v zmluve uvedená presnými sumami, okresný súd samu o sebe nepovažoval za takú, ktorá by mala za následok neplatnosť dohody o zmluvnej pokute. Zistenie, resp. výpočet presnej výšky poskytnutých zliav zo zmluvy a aktuálneho Cenníka, ktorý tvoril jej súčasť a žalovaný o ňom vyhlásil, že sa s ním oboznámil, nebolo podľa názoru súdu pre priemerne obozretného spotrebiteľa neprimerane zložitá.

13. Okresný súd zotrval na svojom predbežnom právnom posúdení ohľadom toho, že dohoda o zmluvnej pokute za porušenie záväzku viazanosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Uviedol, že Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30874803 uzavretú medzi žalobcom a žalovaným je v zmysle § 52 ods. 1, 3, 4 Občianskeho zákonníka potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a na vzťahy z nej vzniknuté je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 až 54 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, tzv. neprijateľné podmienky (§ 53 ods. 1 OZ). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Dôkazné bremeno o tom, že niektorá zmluvná podmienka bola dojednaná individuálne leží na dodávateľovi, pričom platí zákonná domnienka, že ak tento nepreukáže opak, zmluvné dojednanie medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažuje za individuálne dojednané. Je nepochybné, že dohoda o zmluvnej pokute za porušenie záväzku viazanosti nebola medzi žalobcom a žalovaným individuálne dojednaná, nakoľko zmluvu o poskytovaní verejných služieb vrátane dohody o zmluvnej pokute pripravoval a vypracoval právny predchodca žalobcu a žalovaný nemal možnosť obsah jednotlivých ustanovení, s výnimkou tých, kde bola daná možnosť vyplnenia ich obsahu zaškrtnutím, nijakým spôsobom ovplyvniť. Zmluvu musel len prijať ako celok alebo odmietnuť. Žalobca pritom netvrdil ani nepreukázal opak uvedeného. Podľa názoru súdu, dohoda o zmluvnej pokute pre porušenie záväzku viazanosti spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach právneho predchodcu žalobcu - dodávateľa poskytujúceho verejné služby a žalovaného - spotrebiteľa. Zmluvnou pokutou, ako súd vyššie v odôvodnení uviedol, bola zabezpečená povinnosť žalovaného zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu viazanosti 24 mesiacov, pritom však dohoda nijakým spôsobom nezohľadňuje časové hľadisko, ako dlho od uzavretia zmluvy dôjde k porušeniu tejto zmluvnej povinnosti. Žalovaný - spotrebiteľ bol teda povinný zaplatiť zmluvnú pokutu v nezmenenej výške bez ohľadu na dĺžku trvania zmluvného vzťahu. Podľa zmluvy teda mohla nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade, keď k porušeniu záväzku viazanosti dôjde na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Neprimeranosť sankcie sa teda prejavuje v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti. Neprípustnosť takejto zmluvnej pokuty, alebo zmluvnej pokuty obdobnej povahy, bola vyslovená súdmi opakovane (viď. napr. rozsudok Okresného súdu Poprad zo dňa 30.08.2010, sp. zn. 10 C/137/2010, potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov zo dňa 20.09.2011, sp. zn. 6Co/ 113/2010 Okresného súdu

Vranov nad Topľou sp. zn. 10C/358/2012 z dňa 17.10.2013, zo dňa 26.09.2012, č. k. 3C/134/2012 - 34, rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 20.9.2011, sp. zn. 6Co/113/2010, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 17C/112/2010 zo dňa 16.8.2010, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 24.02.2014, sp. zn. 16Co/8/2014, rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. zn. 23Co/665/2014 zo dňa 27.07.2015). Okresný súd uviedol, že v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je dohoda o zmluvnej pokute za nedodržanie záväzku viazanosti ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná a z takej súd nemôže priznať plnenie, pretože z neplatnej dohody žalovanému žiadna povinnosť nevznikla. Právny predchodca žalobcu si zmluvnú pokutu za porušenie záväzku viazanosti uplatnil u žalovaného faktúrou č. 1807131557 ako pokutu za porušenie záväzku viazanosti - 50,- Eur a doplatky za jednotlivé poskytnuté zľavy - aktivačný poplatok - 26,50 Eur, diferenciacia základná balík Maxi 3,30 Eur, doplatok Extra HBO - 6,- Eur a základná inštalácia technikom 50,- Eur, spolu 135,80 Eur. V tejto časti nebol nárok žalobcu dôvodný, preto ho okresný súd zamietol.

14. Pokiaľ žalobca poukazoval na rozhodnutia všeobecných súdov, ktoré obdobnú zmluvnú pokutu neposúdili ako neprijateľnú, okresný súd uviedol, že posudzovanie prijateľnosti zmluvných podmienok ako prijateľnej alebo neprijateľnej je na zhodnotení a úvahe súdu a táto nesmie byť neodôvodnená, teda arbitrárna. Do rozhodovania súdu tu môžu vstupovať rôzne premenné, vrátane individuálneho ponímania rozsahu potreby ochrany spotrebiteľov ako slabšej zmluvnej strany. Zákonodarca pri prijatí nových civilných procesných kódexov, (okrem iného zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku) ponechal funkčnú príslušnosť posúdiť prijateľnosť alebo neprijateľnosť zmluvných podmienok ako právomoc vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú vo funkčnej právomoci (hoci nie výlučnej) okresných súdov (§ 298 ods. 1 CSP). Vzhľadom na to, že v čase prijímania nových civilných procesných kódexov už existovala praktická skúsenosť s takýmto spôsobom vyhlasovania neprijateľných zmluvných podmienok (teda ich vyhlasovania okresnými súdmi), keďže obdobnú právnu úpravu obsahoval aj zák. č. 99/1963 Z. z. Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016, zákonodarca pri tvorbe nových procesných predpisov nevyhnutne počítal s tým, že sa v rozhodovacej činnosti súdov bude vyskytovať rôznorodosť posudzovania prijateľnosti alebo neprijateľnosti zmluvných podmienok, čo je vzhľadom na množstvo okresných súdov a sudcov rozhodujúcich spotrebiteľskú agendu prirodzené. Navyše ohľadne tejto alebo obdobnej zmluvnej podmienky neexistuje ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít (čl. 2 ods. 2 CSP), v súlade s ktorou by súd mal rozhodovať, aby bola zachovaná právna istota strán sporu.

15. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku tak, že žalobcovi, ktorý mal vo veci čiastočný úspech, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, podľa pomeru úspechu strán vo veci. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie celkovo sumy 399,20 Eur. Úspešný bol v časti 263,40 Eur, čo predstavuje 66 % uplatneného nároku. Neúspešný bol v časti 34 %, ktorá predstavuje úspech žalovaného. Pomer úspechu žalobcu a žalovaného je 32 % v prospech žalobcu (úspech žalobcu 66 % mínus úspech žalovaného 34 % Eur). Nárok na náhradu trov konania preto žalobcovi patrí voči žalovanému v rozsahu 32 %.

16. V zákonom stanovenej lehote podal žalobca proti výroku I., výroku III. a výroku IV. rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolanie podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. V odvolaní žalobca citoval čl. 16 ods. 1, § 298 ods. 1, 2 CSP a k otázke neprijateľnosti zmluvnej podmienky a nepredvídateľnosti rozhodnutia uviedol, že má za to, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú zaväzuje len strany konania a predmetné rozhodnutie nie je záväzné voči každému. V tomto ohľade je potom bez logického významu vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú v konaní, kde žalobcom nie je pôvodný veriteľ pohľadávky, teda pôvodný dodávateľ služieb, keďže iba on sa môže zdržať používania takejto podmienky v spotrebiteľských zmluvách. V predmetnom konaní totiž nie je sporné, že zmluvu koncipoval právny predchodca žalobcu a žalobca si uplatňuje nárok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok (t. j. na obsahu zmluvy o poskytovaní verejných služieb sa nijakým spôsobom nepodieľal a ani v budúcnosti sa podieľať nebude). S poukazom na komentár k Civilnému sporovému poriadku žalobca zdôraznil, že rozsudok v tzv. individuálnom spotrebiteľskom spore vydaný podľa ustanovení § 290 až 300 CSP je záväzný inter partes, v žiadnom prípade

nie je záväzný pre každého. Civilný sporový poriadok nenadväzuje na pravidlo, podľa ktorého by malo byť vyhlásenie neprijateľnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom spore záväzné aj pre dodávateľa v iných zmluvách alebo pre iných dodávateľov. Práve subjektívna záväznosť rozsudku v individuálnom spotrebiteľskom spore bola dôvodom pre zavedenie osobitnej regulácie konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/200/2019 zo dňa 26.09.2019 a podporne aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.05.2017, sp. zn. 10Co/84/2016, v zmysle ktorého je vyhlásenie neprijateľnej zmluvnej podmienky voči postupníkovi pohľadávky neúčelné a postráda svoj hlavný význam a cieľ. Žalobca tak považoval za preukázané, že určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky voči postupníkovi je bez právneho významu, takýto postup súdu nemá oporu v citovaných ustanoveniach zákona a súd prvej inštancie v tejto časti nesprávne právne vec posúdil, pričom zároveň sa podľa žalobcu jedná o prekvapivé rozhodnutie, ktoré nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe súdu, čím došlo k porušeniu žalobcových práv na spravodlivý súdny proces.

18. K otázke porušenia žalobcových práv na spravodlivý súdny proces žalobca citoval čl. 3 ods. 2, čl. 12 a § 297 CSP a uviedol, že podľa jeho názoru pokiaľ súd vzhliadol spornosť v skutkových tvrdeniach ohľadne zmluvnej pokuty (aj za situácie, ak tvrdenia žalobcu rozporoval samotný súd) nemal splnenú podmienku nespornosti skutkových tvrdení a mal nariadiť vo veci pojednávanie. Ak súd nenariadil pojednávanie, znemožnil tým žalobcovi uskutočňovať svoje procesné práva (procesný útok), nakoľko žalobca mal za to, že skutkové tvrdenia sú nesporné v zmysle § 151 ods. 1 CSP. Podľa názoru žalobcu došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko súd prvej inštancie odňal možnosť žalobcovi konať pred súdom a tým mu znemožnil realizáciu tých práv, ktoré mu CSP poskytuje. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 12.02.2019, sp. zn. 24Co/153/2018, uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/23/2021 z 29.04.2021, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoCsp/4/2021 z 13.04.2021, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoCsp/9/2021 z 14.04.2021 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6CoCsp/6/2021 z 31.03.2021. Žalobca zdôraznil, že právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru predstavuje najmä právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, zákaz prekvapivých rozhodnutí, ako aj zákaz ľubovôle, právo na vysporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, ako aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

19. K otázke platného dojednania zmluvnej pokuty a nespornosti skutkových tvrdení žalobca citoval ustanovenie § 151 ods. 1 CSP a poukázal na samotný inštitút zmluvnej pokuty. Uviedol, že účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Dojednaná zmluvná pokuta má teda predovšetkým čeliť porušeniu povinnosti (funkcia prevenčná), lebo ak bude zabezpečená povinnosť plnená, bola hlavná funkcia zmluvnej pokuty vyčerpaná. Žalobca v priebehu konania uvádzal, že postupca odovzdal žalovanému zariadenia v súvislosti s poskytovaním verejných služieb. V rámci faktúry č. 1807131557 si postupca uplatnil pokutu za nevrátenie tam uvedených zariadení. Pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej postupcovi v dôsledku nevrátenia uvedených zariadení, ktoré postupca poskytol žalovanému na základe a po dobu trvania tejto Zmluvy. Pokuta zahŕňa jednak náklady postupcu na obstaranie zariadenia spolu s príslušenstvom a tiež náklady na vymáhanie, ktoré by postupcovi/ žalobcovi nevznikli, ak by si žalovaný splnil svoju povinnosť vrátiť postupcovi jeho zariadenia, ktoré mal žalovaný k dispozícii len na dobu trvania Zmluvy za účelom čerpania služieb.

20. Postupca/žalobca si pokutu uplatnil ako kompenzáciu škody (alternatívne náhradu škody) z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného, spočívajúcej v nevrátení zariadení. Aj v súvislosti s poskytnutými zariadeniami postupcom žalovanému - žalobca v konaní tvrdil a tvrdí, že tieto zariadenia boli žalovanému riadne odovzdané, ktoré však žalovaný postupcovi nikdy nevrátil. Podľa názoru žalobcu ide o nesporné skutkové tvrdenie, že žalovaný predmetnými zariadeniami disponoval a využíval ich. Žalovaný využíval služby postupcu od roku 2016 až do roku 2018. V polovici roka 2017 žalovaný prestal uhrádzať faktúry za poskytovanie služieb satelitnej televízie, čím sa dostal do omeškania s peňažným plnením. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný využíval služby satelitnej televízie nepretržite po dobu minimálne dvoch rokov, čo by bez poskytnutia uvedených zariadení nebolo možné. Žalobca má za to, že v konaní preukázal využívanie služieb satelitnej televízie žalovaným, o čom svedčia aj predložené faktúry. Služby postupcu je možné využívať len v prípade, že žalovaný disponuje zariadeniami postupcu. Žalobca si je vedomý toho, že rozhodovacia prax súdov a vyšších súdnych autorít nie je v otázke

zmluvnej pokuty jednotná. V takomto prípade musí prísť k testu proporcionality, či sa uvedené dojednanie týka predmetu hlavného plnenia a primeranosti ceny a či bolo individuálne dojednané - toto všetko za nespornosti skutkových tvrdení žalobcu. Ak sú skutkové tvrdenia strán sporné, je povinnosťou súdu vyhodnotiť ich pravdivosť na základe vykonaných dôkazov. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Identifikácia, či je skutkové tvrdenie strany sporné alebo nesporné sa vykoná podľa toho, či bolo tvrdenie účinne popreté protistranou. Žalobca pritom poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/45/2020 z 22.10.2020 a na závery uvedené v uznesení Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/43/2020 z 27.05.2020.

21. Žalobca označil odôvodnenie v časti zamietnutia zmluvnej pokuty za zmätočné, nakoľko je v príkrom rozpore (nesúlade) s vykonanými skutkovými a listinnými zisteniami súdu, ktorý v rozsudku výslovne uvádza, že žalovaný využíval služby právneho predchodcu žalobcu a nezaplatil za služby zmluvne dohodnutú cenu z čoho vyplýva, že žalovaný preukázateľne v omeškaní bol. Žalobca mal za to, že spôsob, akým došlo medzi stranami k dohode o zmluvnej pokute je individuálne dojednanie zmluvnej pokuty, a to práve s ohľadom na to, že žalovaný mal možnosť vybrať si poskytovanú službu zo širokej škály ponúkaných služieb, k čomu je logicky napočítaná suma zmluvnej pokuty. Žalovaný nemusel od žalobcu odoberať akciové ceny, mohol bez viazanosti platiť ceny v zmysle cenníku žalobcu, avšak žalovaný sa rozhodol pre akciu na záväzok viazanosti, pričom je podľa názoru žalobcu na mieste, že si žalobca tieto služby zabezpečil z dôvodu návratnosti. Podľa žalobcu z uvedeného je zrejmé, že žalovaný porušil svoje povinnosti poskytnúť žalobcovi zmluvne dohodnuté protiplnenie, t.j. neuhradil faktúry vystavené za poskytnuté služby riadne a včas. Žalovaný zároveň uvedenú skutočnosť nijakým spôsobom nerozporoval. Súd prvej inštancie však toto porušenie zmluvných povinností žalovaného nezohľadnil.

22. Záverom žalobca uviedol, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu by bol dodávateľ nútený so spotrebiteľom uzatvoriť len také dojednanie zmluvnej pokuty, ktorej hodnota klesá (degresívnym spôsobom) plynutím času alebo využívaním služieb spotrebiteľom. Dodávateľovi neustanovuje takúto povinnosť žiadny zákon. Podľa názoru žalobcu je v predmetnej veci potrebné prihliadnuť na skutočnosť, že zmluvná pokuta predstavuje paušalizovanú náhradu škody a žalovaný predmetné dojednanie bezvýhradne podpísal.,

23. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu a zruší výrok I. napadnutého rozhodnutia, ktorým došlo k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne žalobca vyčíslil trovy odvolacieho konania

24. Žalovanému bolo odvolanie žalobcu doručené dňa 23.07.2021, k odvolaniu sa nevyjadril.

25. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ustanovení § 379 a § 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pretože nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a nevyžaduje to ani dôležitý verejný záujem. Rozsudok bol v zmysle § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený, čo bolo v zmysle § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

26. Odvolací súd vychádzal v zmysle § 383 CSP zo skutkového stavu zisteného okresným súdom: Zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb vyplýva, že dňa 08.08.2016 uzavrel právny predchodca žalobcu, spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o. so žalovaným zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30874803, predmetom ktorej bol podľa čl. 1 písm. a/ zmluvy záväzok právneho predchodcu žalobcu poskytovať žalovanému služby satelitnej televízie - základný balík SATELIT Štandard a SATELIT Extra HU, prenajať mu prvé a druhé zariadenie HD STB a vypožičať mu prvú a druhú smart kartu, diaľkový ovládač 2 ks, konzolu 1 ks, satelitnú anténu 1 ks, zdrojový kábel 2 ks a scart kábel 2 ks a zabezpečiť inštaláciu a aktiváciu koncového zariadenia technikom a to v súlade s podmienkami uvedenými v zmluve, príslušných osobitných podmienkach vzťahujúcich sa na služby podľa tejto zmluvy, teda v osobitných podmienkach pre poskytovanie služieb satelitnej televízie, vo všeobecných podmienkach

pre poskytovanie verejných služieb a cenníka pre poskytovanie služieb podniku. Predmetom zmluvy bol tiež záväzok žalovaného platiť včas cenu za zriadenie a poskytovanie služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať povinnosti v súlade so zmluvou, osobitnými podmienkami, všeobecnými podmienkami a cenníkom čl. 1 písm. b/ zmluvy).

27. V čl. 4 zmluvy žalovaný vyhlásil, že sa oboznámil s obsahom zmluvy, všeobecnými podmienkami, osobitnými podmienkami a cenníkom, ktoré sa ako neoddeliteľné súčasti zmluvy zaviazala dodržiavať. Svojím podpisom potvrdil prevzatie vyššie uvedených dokumentov.

28. V čl. 1 písm. d/ sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom a bude využívať zvolené programy služieb podniku, teda nevykoná žiadny úkon, ktorý by viedol k ukončeniu zmluvy a bude riadne a včas uhrádzať cenu za poskytované služby. Zmluvné strany sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti je: 1/ výpoveď zmluvy daná žalovaným ako výpovedná lehota alebo iná osobitne dohodnutá lehota uplynie počas dohodnutej doby viazanosti, 2/ nezaplatenie ceny za poskytnuté služby žalovaným do 60 dní po splatnosti, na základe ktorého vznikne podniku právo na odstúpenie od zmluvy a podnik svoje právo využije.

29. Podľa čl. 1 písm. g/ zmluvy sa právny predchodca žalobcu v rámci kampane pod názvom „KAMPAŇ Jar 2016- SATELIT Štandard“ so záväzkom viazanosti 24 mesiacov, zaviazal poskytnúť žalovanému 1/ 100 % zľavu zo základnej inštalácie technikom vo výške 50,- Eur a aktivačného poplatku 26,50 Eur, 2/ Extra balíky SATELIT Extra ŠPORT HD a SATELIT EXTRA HBO na obdobie 1 mesiaca tak, že poplatok za poskytovanie uvedených Extra balíkov je zahrnutý v poplatku za poskytovania dohodnutej služby, 3/ službu mobilnej televízie DIGI GO na obdobie 1 mesiaca tak, že poplatok za poskytovanie uvedenej služby mobilnej televízie je zahrnutý v poplatku za poskytovanie dohodnutej služby.

30. V čl. 1 písm. d/ sa zmluvné strany tiež dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50 Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t. j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšími úkonmi s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka. Splatosť zmluvnej pokuty si strany dohodli v lehote uvedenej na faktúre, ktorou bude účastníkovi vyúčtovaná.

31. V čl. 1 písm. e/ zmluvy sa podnik zaviazal prenechať účastníkovi (nájomcovi) do užívania zariadenie a účastník sa zaviazal platiť podniku cenu za aktiváciu a nájom zariadenia podľa cenníka. Cenu za aktiváciu a nájom zariadenia mal podnik podľa zmluvy fakturovať v rámci faktúry za služby satelitnej televízie poskytované na základe zmluvy. Strany zmluvy sa dohodli, že v prípade zániku zmluvy, zaniká aj nájomná zmluva a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom najneskôr do 15 dní odo dňa zániku zmluvy. V prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku ak nie je v zmluve uvedené inak.

32. V čl. 1 písm. f/ sa podnik zaviazal bezodplatne prenechať účastníkovi do užívania zariadenie a účastník sa zaviazal zariadenie užívať za účelom poskytovania služby tak, aby nedochádzalo k jeho zneužívaniu, nadmernému poškodeniu alebo úplnému znehodnoteniu. Strany zmluvy sa dohodli, že v prípade zániku zmluvy, zaniká aj nájomná zmluva a účastník je povinný vrátiť podniku zariadenie v nepoškodenom stave spolu s príslušenstvom najneskôr do 15 dní odo dňa zániku zmluvy. V prípade porušenia tejto povinnosti je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v aktuálne platnom cenníku ak nie je v zmluve uvedené inak.

33. V čl. 2 zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že za stratu, nevrátenie alebo poškodenie zariadení, ktoré boli účastníkovi poskytnuté, je účastník povinný zaplatiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 50,- Eur za každé koncové zariadenie HD STB alebo CA modul, 19,90 Eur za každú smart kartu, 10,- Eur za každý zdrojový kábel, resp. adaptér, 10,- Eur za každý diaľkový ovládač a 3,- Eur za každý smart kábel.

34. Z cenníka pre poskytovanie verejných služieb účinného od 15.09.2017 mal súd preukázané, že pri službách satelitnej televízie bola cena základnej inštalácie technikom 50,- Eur, cena mesačných poplatkov za balík SATELIT Štandard 9,60 Eur s DPH, za balík SATELIT Maxi 12,- Eur a za balík SATELIT Extra HU 1,30 Eur, za balík SATELIT Extra HBO 6,- Eur, cena mesačného nájmu prvého a

druhého koncového zariadenia 1,50 Eur, poplatok za prerušenie poskytovania služby pre neplatenie 14,90 Eur.

35. Z faktúr mal súd preukázané, že faktúrami č. 1708138490 splatnou 10.09.2017 na sumu 13,90 Eur, fa. č. 1709138147 splatnou 10.10.2017 na sumu 13,90 Eur, fa. č. 1710144076 splatnou 10.11.2017 na sumu 13,90 Eur, fa. č. 1711137211 splatnou 10.12.2017 na sumu 17,90 Eur, fa. č. 1712132626 splatnou 10.01.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1801139067 splatnou 10.02.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1802132698 splatnou 10.03.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1803129210 splatnou 10.04.2018 na sumu 3,- Eur, fa. č. 1804140429 splatnou 10.05.2018 na sumu 3,- Eur a fa. č. 1805132556 splatnou 10.06.2018 na sumu 3,- Eur vyfakturoval žalovanému cenu služieb satelitnej televízie a nájom poskytnutých zariadení. Faktúrou č. 1807131557 splatnou 10.08.2018 vyfakturoval právny predchodca žalobcu žalovanému zmluvnú pokutu za porušenie záväzku viazanosti, ktorá bola vo faktúre špecifikovaná ako pokuta - porušenie záväzku viazanosti vo výške 50,- Eur a ako doplatky za jednotlivé zľavy poskytnuté žalovanému v rámci kampane JAR 2016 - aktivačný poplatok - 26,50 Eur, diferenciacia základná balík Maxi 3,30 Eur, doplatok Extra HBO - 6,- Eur a základná inštalácia technikom 50,- Eur, spolu 135,80 Eur. Touto faktúrou právny predchodca žalobcu žalovanému vyfakturoval aj zmluvné pokuty za nevrátenie jednotlivých prenajatých a vypožičaných zariadení, konkrétne pokutu za stranu nevrátenie, poškodenie scart alebo HDMI kábla 2x vo výške á 10,- Eur - 20,- Eur, pokutu za nevrátenie diaľkového ovládača 2x vo výške á 10,- Eur - 20,- Eur, pokutu za nevrátenie koncového zariadenia 2x vo výške á 50,- Eur - 100,- Eur, pokuta za nevrátenie smart karty 2x vo výške á 19,90 Eur - 39,80 Eur, pokutu za nevrátenie zdrojového kábla 2x vo výške á 10 Eur - 20,- Eur.

36. Zo zmluvy o postúpení pohľadávok mal súd preukázané, že dňa 27.03.2019 uzavrela spoločnosť DIGI Slovakia, s.r.o. ako postupca so žalobcom ako postupníkom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou postupca postupníkovi postúpil pohľadávky podľa zoznamu, ktorý tvoril prílohu 1 zmluvy. Z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok mal súd preukázané, že postupca postupníkovi postúpil aj pohľadávky voči žalovanému uplatnené v tomto konaní.

37. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

38. Podľa § 44 ods. 1 písm. b/ Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti,

39. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

40. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

41. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

42. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

43. Podľa § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnené u účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

44. Podľa § 544 ods. 2 OZ, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

45. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobcom v odvolaní a dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkový zisteniam. Vec tiež správne právne posúdil, keď z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky žalobcovi plnenie čiastočne nepriznal, i keď odvolací súd dospel k uvedenému záveru z iného právneho dôvodu, než okresný súd.

46. Žalobca v odvolaní namietal, že postup súdu prvej inštancie spočívajúci v určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky voči postupníkovi je bez právneho významu a nemá oporu v ustanoveniach čl. 16 ods. 1 a § 298 ods. 1, 2 CSP.

47. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 290 a nasl. obsahuje právnu úpravu sporov s ochranou slabšej strany, ku ktorým patria aj spotrebiteľské spory, t.j. spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou. V zmysle záväzkov voči EÚ, najmä článku 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, je Slovenská republika povinná zabezpečiť spotrebiteľovi vysokú mieru ochrany jeho práv tak, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany dodávateľa podľa vnútroštátneho práva neboli pre spotrebiteľa záväzné. S cieľom dosiahnuť v tomto zmysle účinnú ochranu, zákonodarca v ustanovení § 298 ods. 1 CSP upravil možnosť súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou, je neprijateľná. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky a nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky, v ustanovení § 298 ods. 2 CSP zákonodarca upravil, že v takom prípade súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky.

48. Vo veci sa žalobca domáhal zaplatenia pohľadávky, ktorá mu bola postúpená spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a ktorá pohľadávka vznikla zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava ako podnikom a žalovaným ako účastníkom (ďalej aj len „Zmluva“). V konaní nebolo sporné, že pri uzatváraní a plnení Zmluvy spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, t.j. spĺňala zákonnú definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, t.j. spĺňal zákonnú definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a teda podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. 30876253 zo dňa 19.09.2016 bola zmluvou spotrebiteľskou.

49. Postúpením pohľadávky spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava na žalobcu došlo tzv. singulárnej sukcesii, čo znamená, že v rozsahu postúpeného práva sa žalobca stal právnym nástupcom spoločnosti DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a s postúpenou pohľadávkou prešli na žalobcu v zmysle § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj všetky práva s ňou spojené, vrátane práva domáhať sa svojho nároku v súdnom konaní, a teda spor medzi žalobcom a žalovaným bol sporom medzi singulárnym právnym nástupcom dodávateľa a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, a preto podľa § 290 CSP bol sporom spotrebiteľským.

50. Odvolací súd nesúhlasí s tvrdením žalobcu v odvolaní, že nárok v tomto konaní si uplatňuje na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Postupcovi (spoločnosti DIGI, s.r.o., Bratislava) pohľadávka ako právo na plnenie proti žalovanému vznikla zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. 30874803 uzavretej so žalovaným dňa 08.08.2016 a z tohto záväzkového vzťahu vznikla žalovanému povinnosť splniť záväzok zodpovedajúci postúpenej pohľadávke. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 žalobca preukazoval len svoju aktívnu vecnú legitimáciu, t.j. že pohľadávka na neho prešla, avšak právnym úkonom, z ktorého záväzok žalovaného zodpovedajúci postúpenej pohľadávke vznikol a ktorý mal zakladať dôvodnosť uplatneného nároku žalobcu, bola a zostala Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. 30874803 uzavretá dňa 08.08.2016 medzi spoločnosťou DIGI, s.r.o., Bratislava a žalovaným.

51. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky súd prvej inštancie skúmal v okolnostiach tejto konkrétnej posudzovanej veci, čo vyjadril vo výroku I. napadnutého rozhodnutia tým, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyslovil vo vzťahu ku konkrétne určenej zmluve uzavretej medzi spoločnosťou DIGI

SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a žalovaným. Súd prvej inštancie vo výroku I. napadnutého rozhodnutia síce vyslovil neprijateľnosť špecifikovanej zmluvnej podmienky, avšak používať túto zmluvnú podmienku alebo zmluvnú podmienku s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách dodávateľovi, ale ani žalobcovi, v žiadnom výroku rozhodnutia nezakázal. Súd prvej inštancie totiž neprijateľnosť zmluvnej podmienky skúmal závisle od okolností konkrétnej posudzovanej veci a neposudzoval, či dodávateľ spotrebiteľské zmluvy s takouto zmluvnou podmienkou uzatvára vo viacerých prípadoch (§ 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka).

52. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že zákonodarca v ustanovení § 301 a nasl. CSP zaviedol tzv. abstraktnú kontrolu v spotrebiteľských veciach ako osobitný typ konania, ktorého zmyslom a účelom je vysloviť neprijateľnosť zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou alebo určiť obchodnú prax za nekalú mimo rámca všeobecného sporu spotrebiteľ - dodávateľ. Procesná úprava účinná od 01.07.2016 teda umožňuje súdu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak v individuálnom spotrebiteľskom spore, t.j. s účinkami inter partes, ako aj mimo rámca konkrétneho konania na podnet špecificky legitimovaných subjektov (§ 302 CSP) a so špecifickými účinkami rozsudku (§ 305 CSP), t.j. s účinkami erga omnes, pričom v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ak súd určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky, zároveň túto zmluvnú podmienku žalovanému používať zakáže (§ 305 ods. 3 CSP).

53. Účelom vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa § 298 CSP, t.j. v individuálnom spotrebiteľskom spore teda nie je skúmať, či dodávateľ spotrebiteľské zmluvy s neprijateľnou zmluvnou podmienkou uzatvára vo viacerých prípadoch (§ 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka), ale účelom je vyjadriť, že v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci bolo rozhodované o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy obsahujúcej ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pretože v ustanovení § 298 ods. 2 CSP zákonodarca upravil, že súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie zmluvnej podmienky, ktorú určil v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky, ak dodávateľovi nepriznal plnenie z dôvodu takejto zmluvnej podmienky, odvolací súd je toho právneho názoru, že súd je tak povinný postupovať aj v prípade, ak nárok uplatňuje singulárny právny nástupca dodávateľa, keďže zmyslom takéhoto určovacieho výroku je vyjadriť, že v konkrétnom posudzovanom spore plnenie nebolo priznané z dôvodu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Vyslovením neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom spore súd žiadnemu inému subjektu ako stranám sporu povinnosť neukladá a výrok rozsudku ani obsahovo žiadny iný subjekt nezaväzuje, a teda subjektívna záväznosť rozsudku je zachovaná, t.j. takýto výrok je podľa § 228 ods. 1 CSP záväzný len pre strany sporu.

54. Pokiaľ žalobca v odvolaní v otázke právomoci súdu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky poukazoval na dve rozhodnutia iných odvolacích súdov, odvolací súd zdôrazňuje, že nešlo o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, v súlade s ktorou by zmysle čl. 2 ods. 2 CSP malo byť v tejto posudzovanej veci rozhodnuté a ktorá ustálená rozhodovacia prax je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pričom do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne sa na ne nadviazali (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/6/2017 zo dňa 06.03.2017). Navyše, jedno z týchto rozhodnutí sa týkalo procesnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku, ktorý na rozdiel od aktuálnej procesnej úpravy obsahoval len úpravu určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spore.

55. Pretože súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluvná podmienka použitá v čl. 1 písm. d) Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. 30874803 uzavretej dňa 08.08.2016 medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a žalovaným je neplatná z dôvodu neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu žalobcovi ako singulárnemu právnomu nástupcovi dodávateľa plnenie nepriznal, odvolací je toho právneho názoru, že podľa § 298 ods. 2 CSP súd prvej inštancie bol povinný v tomto individuálnom spotrebiteľskom spore aj bez návrhu výslovne uviesť vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo v spotrebiteľskej zmluve dohodnuté. Postup súdu prvej inštancie pri určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky mal oporu v ustanovení § 298 ods. 2 CSP, a preto odvolací

súd dospel k záveru, že šlo o predvídateľný procesný postup súdu prvej inštancie a súd prvej inštancie týmto postupom právo žalobcu na spravodlivý proces neporušil.

56. Žalobca v odvolaní namietal, že ak súd prvej inštancie vzhliadol spornosť v skutkových tvrdeniach ohľadne zmluvnej pokuty, nemal splnenú podmienku nespornosti skutkových tvrdení a mal vo veci nariadiť pojednávanie.

57. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 297 upravuje výnimky zo zásady ústnosti prejednávania vecí v spotrebiteľských sporoch. Pojednávanie v spotrebiteľskom spore tak podľa § 297 písm. b) CSP nie je potrebné nariaďovať ani vtedy, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 Eur. Cieľom takejto zákonnej úpravy je, aby sa pojednávanie nenariaďovalo v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie, t.j. vyžaduje sa nespornosť skutkových tvrdení strán a kde nie je nevyhnutné ústne pred súdom prejsť argumenty strán týkajúce sa právneho posúdenia sporu, t.j. vyžaduje sa jednoduché právne posúdenie vecí.

58. Odvolací súd nesúhlasí s konštatovaním žalobcu, že v posudzovanej veci tvrdenia žalobcu ohľadne zmluvnej pokuty rozporoval samotný súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku žalobcu na zmluvnú pokutu ako zo zisteného skutkového stavu vychádzal z toho, že podľa druhého odseku čl. 1 písm. d) Zmluvy sa podnik a účastník dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty, ktorá sa vypočíta ako súčet sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka. Súd prvej inštancie teda pri rozhodovaní vychádzal z preukázaného skutkového tvrdenia žalobcu o dojednaní zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti, ale právne posúdil toto ustanovenie Zmluvy ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Skutočnosť, že súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie sumy 135,80 Eur s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty zamietol z dôvodu, že dojednanie zmluvnej pokuty podľa čl. 1 písm. d) Zmluvy považoval za neplatné v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, nakoľko šlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo súd prvej inštancie odôvodnil v napadnutom rozhodnutí, preto nie je možné hodnotiť ako rozporovanie skutkových tvrdení žalobcu súdom prvej inštancie, ale ako právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie. Podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie totiž bol žalobcom tvrdý a preukázaný skutkový stav, len právne vec súd prvej inštancie podľa predstáv žalobcu neposúdil.

59. Právnym posudzovaním je činnosť súdu, pri ktorej súd zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či sa právo prizná alebo neprizná. Civilný sporový poriadok síce v ustanovení § 297 písm. b) ako predpoklad, kedy nie je potrebné, aby súd v spotrebiteľskom spore nariaďoval pojednávanie, upravil, že má ísť o otázku jednoduchého právneho posúdenia, avšak v tomto, ale ani v žiadnom inom ustanovení nestanovuje a neupravuje, čo treba rozumieť jednoduchým právnym posúdením. Posudzujúcim subjektom toho, čo je jednoduché právne posúdenie je preto vždy konajúci súd a strany svojimi akokoľvek rozdielnymi a zložitými javiacimi písomnými vyjadreniami právneho posúdenia nemôžu do konania priniesť prvok, ktorý by súd v prípade jeho presvedčenia o jednoduchosti právnej otázky presvedčil o tom, že o takúto otázku nejde. Napokon, strany konania ani nie sú povinné uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia je vecou súdu, ale strany musia uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval, a teda súd skúma, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie (porovnaj k tomu uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 7Cdo/25/2018).

60. Pretože súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z preukázaného skutkového tvrdenia žalobcu o dojednaní zmluvnej pokuty za porušenie záväzku viazanosti v čl. 1 písm. d) Zmluvy, ale právne posúdil toto ustanovenie Zmluvy ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie právo žalobcu navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim neporušil a pretože v konkrétnych okolnostiach danej veci súd prvej inštancie usúdil, že právne posúdenie dojednaní o

zmluvnej pokute predstavuje jednoduché právne posúdenie, skutkové tvrdenia strán sporné neboli a hodnota sporu bez prísľušenstva 1.000,- Eur neprevyšovala, boli splnené zákonné predpoklady podľa § 297 písm. b) CSP na rozhodnutie sporu bez nariadenia pojednávania.

61. Len pre úplnosť veci odvolací súd udáva, že v spotrebiteľských sporoch za účelom ochrany spotrebiteľa súd ex offio aj bez návrhu v zmysle hmotnoprávnej úpravy § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka posudzuje aj prípadné neprijateľné podmienky, ktoré by mohli negatívne zasiahnuť do práva spotrebiteľa ako slabšej strany v konaní. Taktiež pre úplnosť veci odvolací súd udáva, že Civilný sporový poriadok v ustanovení § 297 písm. b) a ani v žiadnom inom nestanovuje a neupravuje, že bez nariadenia pojednávania možno spor rozhodnúť len vtedy, ak právnym posúdením vecí súd dospeje k záveru o dôvodnosti celého žalobou uplatneného práva.

62. Žalobca v odvolaní nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti dojednaní zmluvnej pokuty.

63. Zmluvná pokuta podľa § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka je inštitútom zabezpečenia záväzkov a jej účelom je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku, a preto z dojednaní o zmluvnej pokute musí byť zrejmé, k akému konkrétnemu záväzku, t.j. pre prípad porušenia akej konkrétnej zmluvnej povinnosti inštitút zmluvnej pokuty nastupuje a musí byť zrejmé v akej konkrétnej výške alebo akým konkrétnym spôsobom je zmluvná pokuta určená. Ak je zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve, nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka by šlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku a neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatné. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti plynúce pre spotrebiteľa.

64. V posudzovanej veci strany v čl. 1 písm. d) Zmluvy zmluvnú pokutu výslovne dojednali tak, že: „Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka.“. Strany teda za porušenie záväzku viazanosti nedohodli konkrétnu výšku zmluvnej pokuty, ale dohodli výpočet určenia zmluvnej pokuty, a to tak, že suma 50,- bola stála veličina, ku ktorej sa pre určenie samotnej zmluvnej pokuty, t.j. konečnej sumy zmluvnej pokuty, ešte pripočítavala suma zliav, t.j. rozdiel medzi akciovými cenami podľa Zmluvy a štandardnými cenami podľa aktuálneho cenníka. Keďže v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka v dojednaní o zmluvnej pokute musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia, odvolací súd je toho právneho názoru, že ak strany v Zmluve dojednali postup akým sa zmluvná pokuta vypočíta, t.j. že ide o súčet sumy 50,- Eur a zliav, takéto dojednanie nie je dojednaním o výške zmluvnej pokuty, ale je dojednaním o spôsobe určenia zmluvnej pokuty.

65. Odvolací súd preto následne dospel k záveru, že dojednanie o zmluvnej pokute ako neprijateľná zmluvná podmienka je neplatné z dôvodu, že spotrebiteľ priamo z ustanovenia čl. 1 písm. d) Zmluvy presne nevie, aká výška zmluvnej pokuty mu hrozí v prípade porušenia záväzku viazanosti, čím sa stotožnil s dôvodmi, uvedenými okresným súdom v predbežnom právnom posúdení veci zo dňa 01.02.2021. Nestotožnil sa so záverom okresného súdu, že vypočítanie presnej výšky poskytnutých zliav zo zmluvy a aktuálneho cenníka, ktorý tvoril jej súčasť a o ktorom žalovaný vyhlásil, že sa s ním oboznámil, nebolo pre priemerne obozretného spotrebiteľa neprimerane zložité. Zmluvná pokuta dojednaná vo forme „Zmluvná pokuta sa vypočíta ako súčet sumy 50,- Eur, ktorá predstavuje sankciu pri predčasnom ukončení zmluvy a zliav, t.j. rozdielu medzi akciovými cenami za služby, resp. ďalšie úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka.“ pri doslovnom výklade nezahŕňa len zľavy v súvislosti s čl. 1 písm.) g KAMPANE so záväzkom viazanosti 24 mesiacov, ako to odvodil okresný súd, ale mala by zahŕňať každý rozdiel medzi akýmikoľvek akciovými cenami za služby, resp. ďalšími úkony s poskytovanými službami spojené podľa tejto zmluvy a štandardnými cenami za tie isté služby, resp. úkony podľa aktuálneho cenníka. Teda akékoľvek prípadné ďalšie akcie, ktoré by v nasledujúcich dvoch rokoch mohli byť pre daný program vyhlásené. Zároveň ak by zmluvná pokuta bola výlučne vo výške upravenej v čl. 1 písm.)

g Zmluvy, jej výška by bola určená presnou sumou a ako takou by mohla byť uvedená v časti Zmluvná pokuta, resp. ak zmluvná pokuta mala zahŕňať výlučne zľavy podľa čl. 1, bodu g) Zmluvy, mohla byť určená odkazom na tento bod a bola by určená nezameniteľným spôsobom. Zmluvná pokuta však mala zahŕňať všetky rozdiely medzi akýmkoľvek akciovými a reálnymi (neakciovými) cenami. Výpočet takto abstraktne určenej zmluvnej pokuty potom priemerný spotrebiteľ nemusí byť schopný vopred vypočítať.

66. Žalobca síce v odvolaní uviedol, že výška dojednanej zmluvnej pokuty nie je svojou povahou neprijateľná, nakoľko je jasne, zrozumiteľne a určito vyjadrená celým číslom, avšak ako už bolo odvolacím súdom právne ustálené, medzi stranami k dohode o výške zmluvnej pokuty nedošlo, a už vôbec nie k dohode o zmluvnej pokute vo výške 50,- Eur, ale strany v čl. 1 písm. d) Zmluvy dohodli spôsob určenia zmluvnej pokuty a o tomto spôsobe určenia zmluvnej pokuty sa súd prvej inštancie v predbežnom právnom posúdení doručenom žalobcovi vyjadril, že je neurčitá a pre priemerného spotrebiteľa nedostatočne zrozumiteľná, nakoľko v nej nie je presne vymedzené, ktoré zľavy a v akej výške, ktoré v zmysle uvedeného ustanovenia majú tvoriť súčasť zmluvnej pokuty sa majú do zmluvnej pokuty započítať. K uvedenému právnomu posúdeniu s žalobca vyjadril v podaní doručenom okresnému súdu dňa 18.02.2021. Keďže sa k takémuto právnomu posúdeniu v konaní už vyjadril, odvolací súd ho v priebehu odvolacieho konania už opätovne na vyjadrenie sa k právnomu posúdeniu o neurčitosti dojednaní zmluvnej pokuty nevyzýval. V zmysle § 382 CSP má totiž odvolací súd povinnosť vyzvať sporovú stranu na vyjadrenie sa k právnomu posúdeniu veci iba za predpokladu, že pri doterajšom rozhodovaní súdu toto ešte použité nebolo a teda že nemala sporová strana sa možnosť vyjadriť. Citované ustanovenie Civilného sporového poriadku bráni vydávaniu prekvapivých rozhodnutí. V danom prípade však pre žalobcu už posúdenie dojednaní zmluvnej pokuty ako neurčitej prekvapivé nie je, keďže okresný súd ho upozornil na možnosť jeho použitia a zároveň žalobca sa k nemu v konaní pred súdom prvej inštancie vyjadril.

67. Keďže odvolací súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka dojednaná medzi žalobcom a žalovaným je neprijateľná pre neurčitý spôsob jej dojednaní, nezaoberal sa ďalej tým, či by v prípade určitého dojednaní mala tiež charakter neprijateľnej podmienky z dôvodu, že bola určená regresívnym spôsobom.

68. Žalobca sa v odvolaní pomerne rozsiahlo vyjadroval k inštitútu samotnej zmluvnej pokuty a jej funkciám a najmä sa vyjadroval ku tomu, že súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal nárok na zmluvnú pokutu za porušenie povinnosti žalovaného vrátiť po zániku Zmluvy zariadenia, ktoré mal od dodávateľa v nájme, resp. mu ich vypožičal, hoci v tejto časti nároku žalobcu súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, čo dostatočne presvedčilo odôvodnil.

69. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. a výroku III. vo veci samej, ako aj v závislom výroku IV. o náhrade trov konania, o ktorých súd prvej inštancie rozhodoval podľa pomeru úspechu vo veci, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

70. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodoval podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

71. Rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).